

Jakelussa mainitut

Tuloksellisuustarkastuskertomus 18/2016 Uusintarikollisuuden vähentäminen rangaistusaikana ja sen jälkeen, annettu 13.10.2016

Jälkiseurantaraportti

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tehnyt jälkiseurannan viitekohdassa mainitusta tarkastuksesta. Jälkiseurantaraportissa selvitetään, mihin toimiin tarkastuskertomuksessa annettujen suositusten ja muiden kannanottojen johdosta on ryhdytty. Raportin tietoja hyödynnetään viraston tarkastustoiminnan suunnittelussa sekä laadittaessa tarkastusviraston vuosikertomusta eduskunnalle.

1 Jälkiseurannan toteutus

Uusintarikollisuuden vähentämiseen kohdistuneessa tarkastuksessa arvioitiin, miten hyvin oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen toimilla on pystytty vähentämään ja estämään uusintarikollisuutta sekä millaisin edellytyksin tätä työtä tehdään. Lisäksi tarkastuksessa selvitettiin yhteistyötä ja verkostoja eri toimijoiden välillä.

Tarkastuksessa havaittiin, että uusintarikollisuuden vähentämiseksi tarvittaisiin entistä monipuolisempaa yhteistyötä valtion, kuntien ja kolmannen sektorin kesken. Tarkastuksensa perusteella virasto suositti verkostoyhteistyön edellytyksien lisäämistä, yhtenäisten toimintatapojen rakentamista ja tiedonkulun varmistamista eri yhteistyökumppaneiden välillä. Jälkiseurannan tiedonhankintamenetelmänä käytettiin ensisijaisesti oikeusministeriölle ja Rikosseuraamuslaitokselle 24.9.2018 lähetettyä selvityspyyntöä, jossa pyydettiin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

- Onko Rikosseuraamuslaitos tarkentanut sen keskushallintoyksikön ja aluekeskusten välistä vastuun- ja työnjakoa tarkastuskertomuksen julkaisun jälkeen?
- Ovatko Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö sekä aluekeskukset kehittäneet yhteisesti sovitulla tavalla vapautumisvaiheen verkostoyhteistyön edellytyksiä viimeisen kahden vuoden aikana?
- Onko vapautumisvaiheen yhteistyökäytäntöjä kyetty yhdenmukaistamaan eri rikosseuraamusalueilla ja yksiköissä?
- Onko Rikosseuraamuslaitos kyennyt parantamaan palvelujen ja tuen järjestämisessä tarvittavan tiedon kulkua sen yksiköiden sekä vapaudessa palveluita tarjoavien toimijoiden välillä viimeisen kahden vuoden aikana?
- Ovatko oikeusministeriö ja Rikosseuraamuslaitos kyenneet edistämään uusintarikollisuuden vähentämisen tavoitteen näkyvyyttä ja huomioon ottamista hallinnonalarajat ylittävänä kokonaisuutena?

Jälkiseuranta toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

2 Jälkiseurannan havainnot

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ja aluekeskusten välisen työnjaon tarkentaminen

Tarkastuksessa havaittiin, että Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ja aluekeskusten vastuu-suhteet ja roolit ovat epäselvät, mistä on seurannut ohjauksen ja päätöksenteon hitautta sekä epäyh-tenäisiä käytäntöjä. Tarkastuskertomuksessa suositeltiin, että Rikosseuraamuslaitoksen keskushal-lintoyksikön on tarkennettava sen ja aluekeskusten välinen vastuun- ja työnjako selkeäksi. Samalla Ri-kosseuraamuslaitoksen tulisi terävöittää omaa strategista ohjaustaan sekä ohjata aluekeskuksia kehit-tämään yksiköiden ja laitosten operatiivista ohjausta.

Oikeusministeriöltä saadun selvityksen mukaan Rikosseuraamuslaitos on kehittänyt organisaation sisäi-siä menettelyjä vastuun- ja työnjaon selkeyttämiseksi. Tämä asia on kirjattu myös ministeriön ja Rikos-seuraamuslaitoksen välisiin tulostavoitteisiin. Ministeriön selvityksessä tuodaan esille myös jatkokeh-itämisen linjauksia, joiden mukaan oikeusministeriö on asettamassa yhteistyössä valtiovarainministe-riön kanssa arviointihankkeen, jossa tullaan VM:n rahoittamalla konsulttituella arvioimaan Rikosseuraa-muslaitoksen ohjaus- ja johtamisjärjestelmää, organisaatorakennetta ja hallintoa. Tavoitteena on muun muassa selvittää sitä, kuinka nykyiset organisointi- ja ohjausmallit toimivat strategisten tavoittei-den toteutumisessa. Arviointihankkeessa asetetaan lisäksi selvitysmies, jonka arvioinnin kohteina ovat muun muassa Rikosseuraamuslaitoksen toiminta- ja asiakasprosessit, niiden yhdenmukaisuus sekä oi-keudellinen ohjaus ja sen toimivuus.

Myös Rikosseuraamuslaitoksen selvityksessä todetaan, että keskushallintoyksikön ja aluekeskusten teh-täviä ja työnjakoa on kehitetty aktiivisesti. Käytännössä keskushallintoyksikön (Keha) roolia ja palvelu-ajatusta selkeytetty keväällä 2016 valmistuneessa *Kehan palveluajatus* -projektissa. Keskushallintoyksi-kön sisäistä tehtäväjakoja selkeyttämistä on jatkettu 1.3.2017 aloitetussa organisaation uudistus-työssä. Rikosseuraamuslaitos on laatinut tai päivittänyt prosessikuvaukset keskeisimmistä prosesseista, joita ovat mm. tulosohtausprosessi ja johtoryhmätyöskentelyn prosessi.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ja rikosseuraamusalueiden välistä tehtävänjakoa on selkeytetty edelleen strategisen johtamisen kehittämisprojektissa, joka aloitettiin 15.3.2017 ja joka päättyy syksyllä 2018. Projektissa on keskitytty Rikosseuraamuslaitoksen strategiatyön vahvistamiseen siten, että Rikosseuraamuslaitokselle, rikosseuraamusalueille ja valtakunnallisille yksiköille on vahvis-tettu nelivuotiset strategiakartat ja näiden toimeenpanosuunnitelmat, joissa määritellään kunkin rikos-seuraamusalueen ja valtakunnallisen yksikön konkreettiset toimenpiteet pidemmän aikavälin tavoittei-den saavuttamiseksi. Selvityksen mukaan strategiakarttatyö on selkeyttänyt keskushallintoyksikön ja ri-kosseuraamusalueiden tehtävä- ja vastuujakoa sekä lisännyt Rikosseuraamuslaitoksen ohjauksen stra-tegisuutta ja yhdenmukaisuutta kaikilla organisaatiotasolla.

Rikosseuraamuslaitos toteaa vastauksessaan, että myös johtoryhmätyötä on kehitetty syksyn 2017 ja kevään 2018 aikana. Kehittämistyön perusteella jokainen Rikosseuraamuslaitoksen yksikkö on velvoi-tettu johtoryhmätyöhön, jossa arvioidaan ja seurataan tulostavoitteiden toteutumista ja varmistetaan niiden saavuttaminen. Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestykseen on lisätty pykälä rikosseuraamusalu-eilla sijaitsevien yksiköiden johtoryhmien muodostamisesta ja niiden pääasiallisista tehtävistä.

Rikosseuraamuslaitos on selvityksensä mukaan kiinnittänyt toiminnassaan entistä enemmän huomiota oikeusturvan ja yhdenvertaisen kohtelun toteutumiseen rangaistusten täytäntöönpanossa mm. tehos-tamalla ja selkiyttämällä viraston normiohjausta ja laillisuusvalvonnan kannanottojen käsittelyä. Esimer-kiksi lainsäädännön valmistelun vastuita ja menettelytapoja on kehitetty oikeusministeriön ja Rikosseu-raamuslaitoksen yhteistyönä vuonna 2017. Vastaavasti säädösvalmistelun yhteistyön tehostamiseksi on Rikosseuraamuslaitokseen perustettu säädösvalmistelun koordinoijan virka vuonna 2018. Edelleen lain-säädännön valmistelun sekä normiohjauksen menettelyjen yhteydessä terävöitetään vastuita ja proses-seja, jotta säännösten jalkauttamistoimet suunnitellaan ja toteutetaan oikea-aikaisesti ja tarvittavassa laajuudessa. Oikeudellista ohjausta ja laillisuusvalvojen kannanottojen toimeenpanoa on tehostettu

myös rikosseuraamusalueilla lisäämällä yksikkökohtaista koulutusta ja käsittelemällä laillisuusvalvojen kannanotot kaikissa vankiloissa.

Jälkiseurannan perusteella oikeusministeriö ja Rikosseuraamuslaitos ovat erilaisin kehittämistoimenpitein pyrkieneet tarkentamaan keskushallintoyksikön ja aluekeskusten välistä vastuun- ja työnjakoa. Vastaavasti ohjauksessa havaittuihin ongelmiin on pyritty vastaamaan tavoitteita täsmentämällä sekä ohjausmenettelyjä kehittämällä.

Vapautumisvaiheen verkostotyön edellytysten kehittäminen keskushallintoyksikön ja aluekeskusten yhteistyönä

Uusintarikollisuuden vähentämisen kannalta on tärkeää, että yhteiskunnan palvelu- ja tukijärjestelmät toimivat ja tarjoavat jatkumon täytäntöönpanon aikana aloitetuille toimille. Tarkastuskertomuksessa suositeltiin, että Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ja aluekeskusten tulisi yhdessä sovitun työnjaon mukaisesti kehittää hallinnonala- ja sektorirajat ylittävän verkostoyhteistyön edellytyksiä. Verkostoyhteistyön käytännöt tulisi kuvata prosessina siten, että kaikki toimijat tietävät omat vastuunsa.

Rikosseuraamuslaitos toteaa selvityksessään, että vapautumisvaiheen jatkumoina on kehitetty monialaisessa *Vankeusaika mahdollisuutena* –hankkeessa, joka käynnistyi loppuvuodesta 2016. Hankkeen tavoitteena on kehittää hallinnonalojen välistä yhteistyötä sekä käytettävissä olevien voimavarojen kordinoimista rikosseuraamusasiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja oikea-aikaisessa kohdentamisessa. Jokaiselle rikosseuraamusalueelle on perustettu aluetyöryhmä, jossa on edustus aluekeskuksesta, TYP-verkostosta (kunta, TE-palvelut ja Kela), alueen yksiköistä sekä keskushallinnosta. Käytännössä vuoden 2017 kevästä alkaen TYP-verkoston kanssa on tehty myös suoraa asiakastyötä siten, että rikostautaisille järjestyisivät ne palvelut, joita he tarvitsevat rangaistuksen aikana tai sen jälkeen. Joissakin vankiloissa on alettu pitää esimerkiksi TE-palveluiden vastaanottoa. Myös oikeusministeriö viittaa vastauksessaan myös *Vankeusaika mahdollisuutena* -hankkeen merkittävyyteen verkostoyhteistyön kehittämisessä.

Tiedon kulkua on kehitetty erityisesti TYP-verkoston, TE-palveluiden ja jossain määrin myös Kelan kanssa. Hankkeen osana on pilotoitu *Palvelutarpeen arviointi-lomaketta*, jossa on tuotettu asiakkaan luvalla TYP-verkostolle palveluiden järjestämiseen tarvittavia asiakastietoja, esimerkiksi työtoiminnassa pärjäämisestä, koulutustarpeista ja asiakkaan tulevaisuuden toiveista. Toimintatapa pyritään vakiinnuttamaan osaksi normaalia vapauttamissuunnitelman laatimista sekä tulevaa Roti-asiakastietojärjestelmää. Näin asiakkaan luvalla tiedot siirtyisivät säännönmukaisemmin palvelujärjestelmälle. Rikosseuraamuslaitoksen mukaan yhteistyön tekeminen TYP-verkoston kanssa jatkuu siten, että kaikkien TYP-verkoston kanssa pyritään talven 2018-2019 aikana laatimaan sopimus yhteistyöstä, jossa sovittaisiin yhdyshenkilöjärjestelmästä sekä säännönmukaisesta tiedonvaihdesta.

Eräänä käytännön verkostoyhteistyön kehittämisen toimenä Rikosseuraamuslaitoksen ja vankiterveydenhuollon 23 virkamiestä aloittivat työkykykoordinaattorikoulutuksen, jotta osaaminen hallinnonalan ylittävään yhteistyöhön sekä palvelujärjestelmään lisääntyisi myös asiakastyön tasolla.

Jälkiseurannan yhteydessä saatujen selvitysten perusteella Rikosseuraamuslaitos on parantanut monin keinoin vapautumisvaiheen verkostoyhteistyön edellytyksiä sekä kehittänyt organisaation sisäisiä menettelyjä vastuunjakoja selkeyttämiseksi.

Vapauttamisvaiheen yhteistyökäytäntöjen yhdenmukaistaminen

Tarkastuksessa havaittiin, että vapautumiseen liittyviä palvelujatkumoina toteutetaan vaihtelevin tavoin eri yksiköissä ja alueilla. Vapautuvaa vankia motivoidaan hoitamaan omia asioitaan, mutta samalla vapauttamisvaiheen onnistuminen riippuu siitä, miten Rikosseuraamuslaitoksen yksiköt, kunnat ja järjes-

töt toimivat sekä miten verkostoyhteistyön käytännöt ovat alueella muodostuneet. Tarkastuskertomuksessa todettiin, että Rikosseuraamuslaitoksen aktiivisemmalla otteella palvelujatkumot voitaisiin turvata aiempaa paremmin.

Rikosseuraamuslaitoksen mukaan vapauttamisvaiheen yhteistyökäytäntöjen yhdenmukaistamisessa asunnottomuuden ratkaiseminen on ollut keskeisessä asemassa, koska laitoksella itsellään ei ole tarjota vapautuville vangeille tai yhdyskuntaseuraamusta suorittaville asiakkaille asuntoja. Tässä työssä keskeisessä asemassa on ollut kesällä 2016 käynnistynyt pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma AUNE. Hankkeen myötä on tehty työtä useiden eri sidosryhmien kanssa moniammatillista yhteistyötä rakentaen. Keskeistä on ollut kehittää ja yhtenäistää vapautumisvaiheen toimintamalleja eri alueilla. Hankesuunnitelman mukaisesti verkostoyhteistyö ja sen myötä yhteinen kehittäminen ja toisilta oppiminen on ollut keskiössä alueilla tehtävässä työssä. Rikosseuraamuslaitoksessa tehtävän työn näkyväksi tekeminen on edesauttanut monien rikosseuraamusalan ulkopuolisten ammattiryhmien hyväksynnän saamisessa sekä avoimen ja luottamusta synnyttävän yhteistyön kehittämisessä. Myös ministeriö viittaa vastauksessaan oikeusministeriön hallinnonalan vahvaan panokseen AUNE-hankkeessa.

Rikosseuraamuslaitoksen ja oikeusministeriön vastauksissa viitataan myös siihen, että rikosseuraamusasiakkaiden asuinpaikkakunnasta riippumattomiin ja yhdenmukaisiin palveluihin pyritään vaikuttamaan osallistamalla sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun. Samalla pyritään vaikuttamaan ja kehittämään yhteistyörakenteita rikosseuraamusasiakkaiden palvelutarpeita huomioivaksi. Valmistelutyöhön osallistumista koordinoidaan valtakunnallisesti keskushallintoyksiköstä, jossa on tähän tehtävään nimetty virkamies. Jokaisella rikosseuraamusalueella on myös vastuuvirkamiehet, jotka vastaavat vaikuttamistyöhön ja yhteistyöelimiin osallistumisesta alueillaan. Kehittämistyöhön liittyy vahvasti myös Rikosseuraamuslaitoksen kaikkien yksiköiden vapautumisvaiheen yhteistyökäytäntöjen yhdenmukaistaminen.

Jälkiseurannan perusteella käytännön rikosseuraamustyössä sekä vapauttamisvaiheen suunnittelussa ja toimeenpanossa on lisätty yhteistyön tekemistä monella eri tavalla niin Rikosseuraamuslaitoksen sisällä kuin myös ulkoisten sidosryhmien kanssa. Sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun osallistumisella pyritään vaikuttamaan siihen, että vapautumisvaiheen yhteistyökäytännöt sekä palvelut olisivat mahdollisimman yhdenmukaisia asuinpaikkakunnasta riippumatta.

Uusintarikollisuuden vähentämistavoitteen näkyvyyden ja huomioimisen kehittäminen hallinnonalarajat ylittävänä kokonaisuutena

Tarkastuskertomuksen havaintojen perusteella on tärkeää, että Uusintarikollisuuden vähentämiseen liittyvät voimavarat ja toimenpiteet saadaan kootuksi yhteen ministeriöiden ja keskusvirastojen yhteistyönä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kertomuksessa suositeltiin sitä, että oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen tulisi edistää sitä, että uusintarikollisuuden vähentämistavoite otettaisiin huomioon jo valtiontalouden kehyksiä ja talousarviota laadittaessa ja niistä päätettäessä.

Oikeusministeriö sekä Rikosseuraamuslaitos toteavat vastauksissaan, että ministeriö ja Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö ovat tehneet hallinnonalarajat ylittävää yhteistyötä erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa vankilaopetuksen lainsäädännön valmistelussa. Uudessa ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä on vahvistettu vankilaopetuksen järjestämisen edellytyksiä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vankilaopetuksen tehtävän tietyille koulutuksen järjestäjille, jotka saavat korkeampaa rahoitusta vangeille järjestettävästä koulutuksesta. Rikosseuraamuslaitos on parhaillaan laatimassa opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa valtakunnallista ammatillisen koulutuksen toimintamallia, jonka tarkoitus on ohjeistaa ja yhtenäistää koulutuksen järjestämisen käytäntöjä. Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa on myös neuvoteltu vankien perusopetuksen käynnistämisestä.

Rikosseuraamuslaitos ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat tehneet yhteistyötä myös vankien kirjastopalveluiden kehittämiseksi. Yhteistyön tuloksena opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vuoden 2018 alusta lähtien rahoitusta neljälle kunnan kirjastolle vankilakirjastotyöhön.

Rikosseuraamuslaitos toteaa selvityksessään, että uusintarikollisuuden vähentämistavoitteen huomioiminen poikkihallinnollisena tehtävänä valtiontalouden kehäksi laadittaessa olisi erityisen tärkeää muiden hallinnonalojen sitouttamisessa uusintarikollisuutta vähentäviin toimiin. Oikeusministeriön mukaan se on aloittanut tulosohjausyhteistyön sisäministeriön kanssa, missä keskustellaan ja tarvittaessa sovitaan yhteen hallitusohjelmavalmistelua, kehys- ja talousarviovalmistelua sekä tulostavoitteiden asettamista. Yhtenä teemana on rikosten ennaltaehkäisy, mikä heijastuu myös uusintarikollisuuden ehkäisyyn vankila-aikana (radikalisoitumisen tunnistaminen ja ehkäiseminen).

Jälkiseurannan perustella uusintarikollisuuden vähentämistavoite on huomioitu jossain määrin hallinnonalarajat ylittävässä valmistelussa. Erityisesti tämä on koskenut vankilaopetuksen uudistustyötä, jossa on pyritty turvaamaan vankilaopetuksen jatkuvuus sekä yhdenmukaistamaan opetuksen järjestämisen tapoja. Myös turvallisuuden laaja-alaisemmassa valmistelussa rikosseuraamus- ja uusintarikollisuusasiat ovat olleet ministeriöiden välisen valmistelun asialistalla.

Rikosseuraamuslaitoksen toimet palvelujen ja tuen järjestämisessä tarvittavan tiedonkulun kehittämisessä

Tarkastuksessa tuli esille tiedonkulkuun liittyviä ongelmia, jotka ovat haitanneet vapautumisen suunnittelua. Esimerkiksi yhdyskuntaseuraamustoimistot tai kunnat eivät aina saa riittävän aikaisin tietoa suljetusta vankilasta valvontaan tulevista vangeista. Tarkastuksessa suositeltiin, että Rikosseuraamuslaitoksen tulisi nykyistä aktiivisemmin varmistaa palvelun ja tuen järjestämisessä tarpeellisen tiedon kulku.

Rikosseuraamuslaitos toteaa selvityksessään, että yhdyskuntapalvelujen sisältöjä on alettu kehittää yhdessä palvelujen tarjoajien kanssa. Lisäksi nuorten rikoksenteekijöiden tarpeita ja työskentelymalleja on käsitelty hallinnonalarajat ylittävässä (OM, STM, THL, RISE) työryhmässä, jonka tehtävänä on laatia suositus poikkihallinnollisesta toimintamallista nuorten rikoksenteekijöiden asioissa. Työryhmän toimikausi on vielä kesken.

Rikosseuraamuslaitoksen mukaan yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanon ja yhdyskuntaseuraamusten toimeenpanolain tulkinnan yhdenmukaistamiseksi on toteutettu Valtakunnansyyttäjänviraston kanssa yhteinen koulutus kaikille syyttäjävirstoille. Koulutuksessa on käyty läpi myös yksilöllisten rangaistusajan suunnitelmien ja vaikuttavien tavoitteiden laatimisen mahdollisuudesta yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanossa. Yhdyskuntaseuraamusten käyttö uusintarikollisuutta vähentävänä tekijänä on nostettu esiin tässä yhteydessä. Yhteistyö Valtakunnansyyttäjänviraston kanssa jatkuu syyttäjille laadittavan yhdyskuntaseuraamuksia käsiteltävän käsikirjan tekemisellä.

Rikosseuraamuslaitos ja oikeusministeriö ovat ryhtyneet järjestämään Rikos & rangaistus -tilaisuutta, johon osallistuvat keskeiset rikosseuraamustoimintaan liittyvien organisaatioiden edustajat. Tilaisuuksissa esitellään vankiloiden eri toimintoja, jotka tähtäävät uusintarikollisuuden vähentämiseen. Vuonna 2019 tilaisuuteen kutsutaan osallistumaan myös syyttäjälaitos ja mahdollisesti poliisi, koska teemana on muun muassa tutkintavankeus. Tuoreena esimerkkinä Rikosseuraamuslaitoksen uusintarikollisuuden vähentämisen perustehtävän tunnetuksi tekemistä on laitoksen strategiaa esittelevän [videon](#) julkaisu.

Vankeusaika mahdollisuutena -hankkeessa monialaisen toiminnan tarpeelle ja rikosseuraamusasiakkaiden palvelutarpeen huomioimiselle on haettu näkyvyyttä median kautta. Lisäksi on järjestetty muita tilaisuuksia yhteistyökumppaneille sekä muille toimijoille. Toiminnalla onkin saatu levitettyä tietoa uusintarikollisuuden vähentämiseen liittyvistä haasteista, rikostaustaisten palvelutarpeista sekä Rikosseuraamuslaitoksen yhteistyötarpeista. Tilaisuuksien kautta on pyritty myös lisäämään yhteistyökumppaneiden osaamista rikostaustaisiin liittyen, mutta myös tukemaan Risen henkilöstön verkostoitumista.

Jälkiseurannan perusteella Rikosseuraamuslaitos on kehittänyt eri keinoin uusintarikollisuuden vähentämiseen liittyvän tiedon kulkua eri viranomaisten sekä muiden uusintarikollisuuden vähentämistyössä mukana olevien toimijoiden välillä.

3 Yhteenveto ja jatkotoimet

Tarkastuksen keskeisenä havaintona oli Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ja aluekeskusten vastuusuhteiden ja roolien epäselvyys, mistä on seurannut ohjauksen ja päätöksenteon hitautta sekä epäyhtenäisiä käytäntöjä. Lisäksi havaittiin, että uusintarikollisuuden vähentämiseksi tarvittaisiin entistä monipuolisempaa yhteistyötä valtion, kuntien ja kolmannen sektorin kesken. Tarkastusviraston suositukset koskivat erityisesti Rikosseuraamuslaitoksen tehtävä- ja työnjakojen selkiyttämistä sekä vapautumisvaiheen verkostoyhteistyön käytäntöjen sujuvoittamista.

Jälkiseurannan havaintojen mukaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ja rikosseuraamusalueiden välistä tehtävänjakoa sekä ohjaussuhdetta on selkeytetty organisaation uudistustyöllä, strategisen johtamisen kehittämisprojektilla sekä johtoryhmätyön kehittämisellä. Samalla käytännön rikosseuraamustyössä sekä vapautumisvaiheen suunnittelussa ja toimeenpanossa on lisätty yhteistyön tekemistä monella eri tavalla niin Rikosseuraamuslaitoksen sisällä kuin myös ulkoisten sidosryhmien kanssa. Keskeinen rooli on myös sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun osallistumisella, jolla pyritään vaikuttamaan siihen, että vapautumisvaiheen yhteistyökäytännöt olisivat yhdenmukaisia ja palvelut saman tyyppisiä asuinpaikkakunnasta riippumatta. Myös tiedonkulkua rikosseuraamustoimijoiden ja muun yhteiskunnan välillä on pyritty parantamaan monin keinoin.

Edellä kuvatun perusteella oikeusministeriö ja Rikosseuraamuslaitos ovat huomioineet tarkastuksen suosituksia Rikosseuraamuslaitoksen toiminnan kehittämisessä sekä uusintarikollisuuden vähentämiseen tähtäävässä toiminnassa. Jälkiseurantaa ei ole tarvetta jatkaa.

Marko Männikkö
ylivohtaja

Mikko Koskinen
johtava tuloksellisuustarkastaja

JAKELU Oikeusministeriö
Rikosseuraamuslaitos